

FBI Anti-Piracy Warning
Unauthorized copying is
punishable under federal law.

© 2005 UNIVERSAL RECORDS, A DIVISION OF UNIVERSAL MUSIC GROUP

Nelegalno pretakanje filmov in protipiratske zakonodaje

piratstvo

Matic Majcen

Dandanes bi se morali precej potruditi, če bi želeli najti kakšnega predstavnika mlajše generacije, ki ne bi vsaj občasno posegal po brezplačnem pretakanju avtorsko zaščiteneh medijskih vsebin s spleta. Še več, zdi se, da je to početje v zadnjem desetletju postalo redna

vsakodnevna praksa tako tistih, ki se s filmom in glasbo ukvarjamo poklicno, kot tudi drugih, ki jim te vsebine služijo za zabavo v prostem času. To so privilegiji, ki smo jih na začetku 21. stoletja v našem prostoru preprosto privzeli za samoumevne.

Po drugi strani pa lahko trdimo, da zakonska neurejenost na tem področju filmski sferi povzroča veliko škodo, ta pa je v našem medijskem prostoru največkrat – presenetljivo – zamolčana. Distributerji in kinodvorane so prizadeti zaradi manjšega števila gledalcev v kinih, saj si

lahko ti filme, pogosto tudi najnovejše, vzporedno s kinematografskim predvajanjem brezplačno ogledajo doma na svojih TV-zaslonih in računalniških monitorjih. Diskurz o tem, kako pomembna ostaja izkušnja kina za doživljanje filma in da je kulturo obiskovanja kina treba za vsako ceno ohraniti, je s tega vidika zatorej dvoličen, saj institucije v Sloveniji zelo malo storijo za to, da bi kinodvoranam šlo bolje tudi preko zakonsko urejenega ukrepanja proti nelegalnemu spletnemu pretakanju.

Zakonodajni sveženj, s katerim bi uredili to področje, je Evropski parlament zelo nespreditno in z očitnim lobiranjem ameriške industrije želel urediti s sporazumom ACTA, ki je ravno zaradi vsiljenega, eksternega značaja doživel poraz. Takratna informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar je ta sporazum prepoznala kot pritisk ameriške industrije zabave, ne pa kot notranjo regulacijo držav EU, kar je bil glavni razlog, da so njegovo ratifikacijo po množičnih demonstracijah po vsej Evropi države zamrzile. V času pogajanj za čezatlantski sporazum TTIP so se pojavili sumi, da skušajo lobisti in pogajalci vsebino Acte skrivoma pretihotapiti v novo preobleko kot del širšega gospodarskega sporazuma, kar ne vzbuja upanja, da bi se to področje v bližnji prihodnosti uredilo na primeren način, brez zunanjih pritiskov. Osnova za implementacijo tovrstne zakonodaje v posamezne države Evropske unije tako ostaja starejša direktiva Evropskega parlamenta in Sveta EU o kazenskih ukrepih za zagotavljanje uveljavljanja pravic intelektualne lastnine (IPRED) iz leta 2004, pri kateri pa imajo države precejšnjo svobodo, kako jo bodo uveljavile v svoji nacionalni zakonodaji.

V Sloveniji so kazni zgolj črka na papirju

Kot nas je opozorila mag. **Vesna Drole** iz službe za odnose z javnostjo pri **Slovenski policiji**, je bila slovenska zakonodaja na tem področju v večjem delu usklajena s Konvencijo o kibernetiki kriminaliteti Sveta Evrope, ki jo je ratificirala tudi Slovenija. »Omenjena konvencija predpisuje

okvirne sankcije in pravne norme tudi za kršitve avtorskih pravic, katere smo, kot rečeno, prenesli v našo zakonodajo. Eden glavnih ciljev konvencije oziroma Sveta Evrope je čim bolj poenotiti zakonodajo tudi na področju kršitev avtorskih pravic, saj so na ta način organi pregona uspešnejši.« Aktualna zakonodaja tovrstna dejanja pojmuje kot kazniva, če gre za »neupravičeno uporabo enega ali več avtorskih del ali njihovih primerkov, katerih skupna tržna cena pomeni večjo premoženjsko korist (nad 5000 EUR).« Pomemben premik pa se je zgodil leta 2011, ko so iz te zakonodaje izločili izraz »z namenom prodaje«, s čimer kaznivo ni postalo samo profitno piratstvo, temveč tudi pretakanje večjih količin avtorskih vsebin na lasten računalnik. »To pomeni, da je kaznivo tudi, če si na primer podjetje naloži sto nelicenciranih računalniških programov na sto računalnikov, saj je s tem kršilo pravico reproduciranja, čeprav tega ni storilo z namenom prodaje,« so nam sporočili s Policije.

Pa je to res pogosta izkušnja slovenskih filmskih gledalcev, jih organi pregona v resnici sistematično kaznujejo zaradi pretakanja filmov s spleta? Kakor se bržkone zavedajo vsi spletni uporabniki, temu pač ni tako, saj lahko uporabnik v praksi povsem brez skrbi pretaka toliko avtorsko zaščitene vsebine, kolikor mu jih srce poželi. Na spletnih forumih je kvečjemu moč prebrati posamezne izkušnje uporabnikov, ki so prejeli spletno pošto z opozorilom katere od velikih studijskih hiš, naj prenehajo z nelegalnim pretakanjem njihovih izdelkov, sicer bodo končali na sodišču. A tudi v teh primerih se je roki pravice brez težav mogoče izogniti s preprostim ignoriranjem takšnih sporočil, saj niti lastniki pravic niti organi pregona nimajo vzvodov, da bi proti temu ukrepali. Zakonsko urejanje področja spletnega pretakanja vsebin dejansko prinaša mnoge čeri, ki imajo veliko opraviti s pravicami do informacijske zasebnosti, a so nekatere države z različnim uspehom vendarle poskušale urediti zakonodajo za zaščito avtorskih pravic. Poglejmo si nekaj primerov ureditve tega področja v nekaterih drugih državah po Evropi.

Najbolj stroga pri preganjanju piratstva je Nemčija

Najbolj stroga je pri tej problematiki nedvomno **Nemčija**, ki je v zadnjem desetletju tudi s pomočjo zakonodajnega okvira lastne interpretacije evropske direktive IPRED postala vodilna država pri agresivnem preganjanju nelegalnega pretakanja avtorsko zaščitene vsebine s spleta. Ključni element njihove različice zakonodaje lastnikom avtorskih pravic omogoča, da sodišča na njihovo pobudo zahtevajo IP naslove tistih, ki jih sumijo nelegalnega pretakanja; na tej podlagi lahko odkrijejo njihovo identiteto ter jih nato neposredno sodno preganjajo. Vendar pa tovrstnega pregona ne izvajajo javne institucije. Največje medijske korporacije za ta namen najamejo izbrana odvetniška podjetja, ki v njihovem imenu skrbijo za nadzor in izdajanje kazni kršiteljem. Odvetniške firme to v praksi izvajajo tako, da tudi same najamejo zunanja podjetja, ki so zadolžena zgolj za opazovanje prometa na torrentih ter spremljanje (nemških) IP naslovov, preko katerih posamezniki nelegalno pretakajo medijske vsebine. Te IP naslove predložijo sodiščem, ki nato od spletnih ponudnikov dobijo podatke o identiteti kršiteljev. Ko te podatke prejme odvetniško podjetje, kršitelju pošlje pismo z obvestilom, da mora plačati kazen, in mu v podpis izroči še izjavo, da tega ne bo več počel. Kazen, ki sega od nekaj sto pa do več tisoč evrov, pravzaprav ni sestavljena iz kazni za prekršek, temveč pretežno iz arbitrarno postavljenih stroškov pravnih storitev podjetja. Kršitelj s plačilom zato ne prispeva samo v javno blagajno, temveč hkrati financira zasebno odvetniško podjetje. Prav zato je izdajanje kazni za kršenje avtorskih pravic v Nemčiji postalo donosen odvetniški posel. Podatki za leto 2013 kažejo, da je 446 lastnikov avtorskih pravic (največkrat filmskih studiev in medijskih podjetij) preko 72 odvetniških podjetij poslalo 109.000 takšnih pisem, v katerih so kot kompenzacijo skupno zahtevali 90,3 milijona evrov. V rekordnem letu 2010 je bilo število poslanih pisem petkrat višje.

Na spletu je moč prebrati številna pričevanja o tem, kako so študentje ali turisti med obiskom Nemčije s spleta pretočili samo en film ter so zaradi tega že dobili pismo s položnico. Neki turist je za eno samo nelegalno pretočeno epizodo serije *Family Guy* prejel položnico v višini 460 evrov, neka Angležinja pa je za večkratno uporabo *Pirate Bay* dobila kazen v višini 2000 evrov. A izkušeni uporabniki spleta, ki so bili večkrat v stiku s tovrstnimi kršitvami, opozarjajo, da je neposredno plačilo te kazni v resnici najdražja možnost, ki je kršitelju na voljo. Ta jo lahko namreč veliko bolje odnese, če najame svojega odvetnika in se z njim spusti v zunajsodno pogajanje s kaznovalcem. Sicer ne zveni logično, a v praksi odvetniške firme, ki pošiljajo ta pisma, ne morejo izterjati vseh kazni (kazen po treh letih zastara), zato so zadovoljne, če lahko (praktično brez vloženega dela) z zunajsodno poravnavo pridelajo kakršenkoli dobiček.

Že samo to daje vedeti, da so lastniki pravic začeli izkoriščati zakonodajo za množično preganjanje kršiteljev, ki je postalo vedno bolj avtomatizirano. Sodišča so pričakovala, da bodo zahtevke za razkritje informacij o kršiteljih prejela samo v najbolj upravičenih primerih, vendar so lastniki pravic začeli množično izkoriščati to možnost in naenkrat zahtevati razkritje identitet več tisoč kršiteljev. Rekordni primer takšnega zahtevka iz leta 2009 naj bi vseboval kar 11.000 IP naslovov. Sodišča ob takšnih številkah ne morejo v vsakem primeru posebej preiskovati, ali gre za dejanske kršitve ali ne. Da gre za zlorabo zakonodaje, je Evropsko komisijo v odprtem pismu opozorilo društvo Digitale Gesellschaft (Digiges) za pravice uporabnikov spleta s sedežem v Berlinu. Komisija je predstavnike društva oktobra leta 2013 povabila na sestanek, tam predstavljeni argumenti pa so decembra leta 2014 vodili v sprožitev postopka proti Nemčiji, ki se mora opredeliti do obtožb. Predvidevajo

sicer, da bo Nemčija z odgovorom zavlačevala, kolikor bo le mogoče, zato naj bi morebitna sprožitev postopka s strani evropskih organov trajala leta.

Zanimivo je, da je nemškemu zgledu leta 2009 sledila tudi **Švedska**, ki je direktivo IPRED v svojo zakonodajo prenesla na zelo podoben način in je lastnikom pravic dovoljevala zahtevati razkritja IP naslovov na sodiščih. Čeprav je vlada pričakovala, da bodo sodišča na mizo dobila med 400 in 800 primerov letno, pa se je zgodilo ravno nasprotno kot v Nemčiji. V obdobju med letoma 2009 in 2012 so sodišča skupno dobila komaj 11 zahtevkov.

V Franciji in Veliki Britaniji predvsem opozorila kršiteljem

V **Franciji** je v veljavi poseben zakon, ki ureja distribucijo in zaščito avtorskih del na spletu. Ta zakon, imenovan Hadopi, so ob močni podpori takratnega predsednika Sarkozyja uvedli leta 2009, izvaja pa ga istoimenska vladna agencija. Zagrožene kazni za tovrstne prestopke so podobno visoke kot v Nemčiji, najpogostejše poročajo o višini med 500 in 1500 evri, vendar pa je način njihovega izrekanja bistveno blažji. V veljavi je namreč sistem opozoril, preko katerih kršitelji dobijo dve opozorilni pismi, šele po tretjem pa zaradi prekrška dejansko pristanejo na sodišču. V praksi je takšno preganjanje redko in obstaja bolj v teoriji, torej v obliki pisnih opozoril. Uporabniki priča, da je večja verjetnost za prejem tovrstnega opozorila, če pretakaš filme velikih studiev in če jih pretakaš redno. Podoben sistem opozoril so po francoskem zgledu uvedli v več državah, denimo v **Novi Zelandiji**.

V **Veliki Britaniji** so v preteklem desetletju zabeležili nekaj odmevnih primerov aretacij nelegalnih distributerjev oziroma piratov, medtem ko nelegalno pretakanje za zasebno rabo v praksi le redko preganjajo. Če pride do tega, se zgodi kvečjemu v obliki opozorila, ki ga uporabniku posreduje ponudnik spleta. Za kako blag ukrep gre, priča podatek, da so v nedavni anketi Agencije za

intelektualno lastnino ugotovili, da bi pisno opozorilo samo 11 % uporabnikov odvrnilo od nadaljnega pretakanja. So pa zato v Britaniji imeli razvpit primer odvetniškega podjetja Davenport Lyons, ki je začeni z letom 2007 po nemškem zgledu poskušalo ustvarjati dobiček s pošiljanjem kazni domnevnim kršiteljem, s čimer so postali ena prvih zasebnih firm v državi, ki je uporabljala to strategijo »spekulativnega zaračunavanja«. A pomanjkljiva metoda določanja kršiteljev, zaradi katere je pismo s kaznijo prejelo precejšnje število povsem nedolžnih uporabnikov spleta, je povzročila, da se je podjetje znašlo v sodnem postopku, v katerem je bilo obtoženo, da služi na račun nič krivih uporabnikov. Dva vidna uslužbenca podjetja, David Gore in Brian Miller, sta bila zaradi pošiljanja skorajda grozilnih pism suspendirana, sodišče pa je prisodilo vsakemu po 20.000 funtov kazni, z dodatkom 150.000 funtov sodnih stroškov.

V zahodnih državah, kakršna je Velika Britanija, kjer je medijski trg veliko bolj razvit in konkurenca ponudnikov medijskih vsebin precej večja kot pri nas, je treba vzeti v zakup tudi dejstvo, da je v takšnih okoljih zavest o nelegalnem pretakanju filmov s spleta drugačna in da se večina ljudi sploh ne bi spuščala v takšno početje, tudi če bi imeli to možnost na voljo – ne samo zaradi kombinacije višje kupne moči ter zavesti o plačevanju tistega, kar uporabljaš, temveč tudi zato, ker večina ob velikem številu ponudnikov poceni in legalnega gledanja filmov brez regijskih omejitev sploh ne občuti potrebe po tem. In ne pozabimo: vsa ta ponudba je Britancem dosegljiva v njihovem jeziku, brez težav s podnapisi, na kakršne smo naleteli ob vstopu Netflixu na slovensko tržišče.

Siva cona

V večini držav pa to področje še vedno spada v zakonsko sivo cono. Marsikje, na primer v **Avstriji**, je ukrepanje odvisno od ponudnika spletnih storitev, saj po zakonu ni zavezan k predaji podatkov o lastnikih IP naslovov, zato so tudi kazni redke. Spet drugje, primer je **Švica**, je pretakanje za zasebno uporabo ne samo dovoljeno, temveč popolnoma

legalno. Podobno ureditev poznajo tudi v **Španiji**. V mnogih državah, med katere spada tudi že omenjeni slovenski primer, uporabniku v najslabšem primeru ponudnik spleta posreduje elektronsko pošto studia, ki ga opozarja na nelegalno početje, a v resnici nima nobenih praktičnih posledic. Na spletu je mogoče zaslediti tudi pričevanja, da je studio Warner Bros sam postavil torrente s svojimi filmi ter tako neposredno beležil IP naslove in nato na ponudnike spletnih storitev s pošiljanjem opozorilnih pisem izvajal pritiske s tožbami.

Na splošno pa kaznovanje spletnih uporabnikov s pravnega vidika pade pri načelu, da ni uporabnikova naloga odločanje o tem, katere vsebine na spletu so legalne in katere ne – če je nekaj prosto dosegljivo, potem lahko upravičeno domneva, da ima pravico do uporabe, krivda pa je na strani tistega, ki vsebino daje na voljo. Ker pa uporaba torrentov med pretakanjem vključuje tudi deljenje vsebin, je v tem smislu praktično vsako pretakanje prepovedano, a to je zgolj teorija. Zaradi te zakonske sive cone ni presenetljivo, da oblasti s pomočjo studiev večinoma preganjajo le kršitelje na začetku verige, torej tiste, ki vsebine množično ponujajo, jih dajejo na splet in se z njimi ukvarjajo za lasten dobiček. Zanimiv je podatek, da nekateri večji kinematografi v zahodnih državah bogato nagradijo osebe v kinodvoranah, ki zasači gledalca med snemanjem filmske predstave.

Slovenija: piratstvo in renesansa kinematografov

Negativne učinke tovrstnega pretakanja filmov s spleta je zelo težko natančno raziskovati, a lahko brez večjih zadržkov domnevamo, da je v Sloveniji zlasti v času od gospodarske krize naprej piratska praksa v precejšnji meri pripomogla k upadu gledalstva v kinih. Pa ima ta teza resnično podlago ali gre zgolj za arbitrarno mnenje in špekulacijo? Bi urejena zakonodaja na tem področju res pripomogla k uspešnejšemu delovanju kinodvoran, ne le multiplexov, temveč predvsem

manjših mestnih kin po vsej Sloveniji? Se izza vogala že približuje renesansa slovenskih kinematografov, če bi le bilo dovolj politične in institucionalne volje, da bi jo izpeljali v praksi?

Da bi preverili mnenje o tej problematiki, smo v reviji *Ekran* k odgovoru povabili institucije in podjetja iz vse verige filmskega krogotoka pri nas. Vprašanji, ki smo jih zastavili, sta bili:

1. Kakšno je vaše mnenje – ali nelegalno brezplačno pretakanje filmov s spleta pozitivno ali negativno vpliva na vaše filmsko področje? Če menite, da negativno, kakšna je po vašem mnenju škoda, ki jo zaradi tega trpi slovenski trg prikazovanja in distribucije?

2. Kako bi vi uredili to področje in na kakšen način ste že oziroma še boste ukrepali?

Vprašanji smo poslali na: Ministrstvo za kulturo, Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino, Zavod za uveljavljanje pravic avtorjev, izvajalcev in producentov audiovizualnih del Slovenije (AIPA), Združenje imetnikov pravic Slovenije (ZIP), Slovenski filmski center, Društvo slovenskih režiserjev, Art kino mrežo Slovenije, produkcijska podjetja Arsmedia, Perfo, Vertigo/Emotionfilm, Staragara, Blitz Film, Cinemania Group, Cenex/Fivia, Karantanija Cinemas, Continental Film in Demiurg, filmske prikazovalce Cineplexx, Kolosej in Kinodvor ter spletne ponudnike Telemach, Telekom Slovenije, Amis in T-2. V nadaljevanju delno ali v celoti navajamo odgovore, ki smo jih prejeli.

Zavod AIPA: »Naši pripravljavci zakonov morajo preiti v bolj aktivno fazo generiranja rešitev«

Gregor Štibernik, direktor zavoda AIPA (Zavoda za uveljavljanje pravic avtorjev, izvajalcev in producentov audiovizualnih del Slovenije), vidi problem nelegalnega pretakanja skozi širšo sliko bolj zapletene strukture odnosa med sredstvi in umetniškimi stvaritvami. »Življenje pred letom

1995 je bilo enostavnejše. Veriga od ustvarjalca do nadomestila za opravljeno delo in nazaj do vložka novih sredstev v nove stvaritve je bila pred spletom jasna in pregledna.« Sredstva, ki se ustvarjajo s pretakanjem avtorskih vsebin, danes težje pridejo do imetnikov pravic kot nekoč in namesto tega ostajajo pri posrednikih, ki nimajo nobene zveze s kreativnim sektorjem. »V časih fizičnih kopij so imeli imetniki pravic nadzor nad tem, komu in pod katerimi pogoji so dajali svoje stvaritve v javnost. Zdaj ni več tako. (...) Živimo v času hiatusa, ko se je neki stari sistem monetiziranja očitno zrušil, novi (glede na to, koliko AV-vsebin se pretoči) pa niti približno še ne daje takih rezultatov, kot bi jih glede na pretok in uporabo vsebin moral. Preteklo bo še nekaj let, preden bo področje ustrezno urejeno.«

Štibernik najbližjo pot k novim, uspešnejšim modelom vidi kvečjemu v storitvah tipa Netflix in iTunes, nad katerimi pa vseeno bdijo mnoge sence dvoma. »AV-vsebin neodvisne (beri: nehollywoodske) produkcije na teh platformah skorajda ni moč najti. Evropskega filma tu ni. O slovenskih podnapisih lahko samo sanjamo. In vprašanje je, če bo kdaj bolje. Zaenkrat, žal, kaže na veliko siromašenje vsebin.« Še večja težava takih storitev pa leži drugje: »Dodatna težava je, da se tudi naša država vede, kot da nima odgovora na izzive, ki jih prinaša hiter razvoj tehnologij. Prav tiho je v začetku leta vstopil na naš trg Netflix, ki ne odvaja davkov v našo blagajno, kjer ni slovenskih podnapisov, ki ni pod našo jurisdikcijo in ki pomeni neposredno konkurenco vsem našim storitvam z Voyom na čelu, ki pa odvajajo davke v našo blagajno in morajo zadostiti desetnam naših zakonov ter prav vsako delo opremijo s slovenskimi podnapisi. Vsi vemo, da je ponujanje kakovostnih domačih storitev s slovenskimi podnapisi pod takšnimi pogoji in ob taki nelojalni konkurenci umiranje na obroke. Pa še država nima nič od tega. Za kako velik problem gre, in to ne le pri nas, pove podatek, da je Facebook v Angliji plačal vsega 4327 funtov davka.«

Štibernik pravi, da je Slovenija na področju iskanja in apliciranja ustrezne zakonodaje premalo dejavna. »Naši

pripravljalci zakonov morajo od zgolj čakanja in implementiranja EU direktiv preiti v aktivnejšo fazo generiranja rešitev. Slovenija je kot majhna dežela idealen poligon. Tradicijo kreativnosti imamo, le tistega poguma nam še manjka – da bi kdaj kakšno stvar implementirali tako, kot so to storili na primer v Franciji ali Nemčiji, kjer imajo dober protipiratski zakon.«

Pot do odločnejših ukrepov sam vidi v vse aktivnejšem društvu Združenja imetnikov pravic Slovenije, »katerega glavni cilj je prav soočenje z vprašanjem nelegalne izmenjave zaščitene vsebin. AIPA upa na skorajšnje članstvo v tem združenju, kjer namerava po svojih močeh prispevati k normalizaciji stanja na tem področju.«

Slovenski filmski center:

»Avdiovizualni sektor izgubi vsaj milijon evrov letno«

Jožko Rutar, direktor **Slovenskega filmskega centra**, v svojem odgovoru potrdi, da pretakanje vsebin s spleta »vsekakor negativno vpliva na našo dejavnost«, in dodaja: »Slovenski

filmski center poleg podpore novi produkciji namreč upravlja tudi s producerskimi pravicami Viba filma in Triglav filma, kjer so vključene tudi vse slovenske filmske klasike, kot so filmi o Kekcu, *Vesna*, *Moj ata*, *socialistični kulak* in številni drugi naslovi. Tovrstno nelegalno pretakanje v našem primeru vpliva predvsem na prodajo DVD-jev omenjenih filmov, pa tudi na izposoje preko VOD. Posledično se zaradi tega nista optimalno razvila niti trg niti ponudba VOD uslug.«

Pri razpravi o morebitnih ukrepih Rutar razloži: »Pristojnost je v rokah zakonodajalca in regulatorja, to je Urada za intelektualno lastnino, ki je pristojen tudi za izvrševanje in dodelave Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, kakor tudi Ministrstva za gospodarstvo, razvoj in tehnologijo, pod katerega omenjeni Urad spada. Simptomatičnost neurejenosti področja je že v tem, da Urad vse od leta 2009 ni pooblastil nobene kolektivne organizacije za zbiranje nadomestil za privatno kopiranje (dajatev na uvoz oziroma prodajo praznih pomnilniških nosilcev, kot so hard diski, USB-ključki, prazni DVD-ji, BluRayi, CD-ji, kasete ...).

Do teh nadomestil pa so po ZASP upravičene vse skupine upravičencev, to so v primeru AV-področja producenti, avtorji, pa tudi izvajalci (igralci). Zgolj na tem področju prej omenjeni kreativni udeleženci AV-področja po ocenah letno izgubijo vsaj 1 milijon evrov.«

Urad za intelektualno lastnino:

»Škoda obstaja, a ne vemo, kolikšna je«

Na Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino prav tako menijo, da »kakršna koli nelegalna uporaba varovanih del, vključno z nelegalnim pretakanjem filmov s spleta, negativno vpliva na položaj imetnikov pravic na teh delih in jim povzroča škodo«. Vseeno pa opozarjajo, da njihov urad »nima študije, iz katere bi bil razviden obseg kršitev pravic na avdiovizualnih delih in višina škode, ki jo zaradi takih ravnanj trpijo slovenski imetniki pravic na avdiovizualnih delih«.

Opozarjajo sicer, da niso pristojni za izvajanje ukrepov v zvezi z uveljavljanjem pravic intelektualne

63. Pula

Pulski filmski festival
Pula Film Festival

**FILM POD
ZVIJEZDAMA**

www.pulafilmfestival.hr

9. – 16. 7. 2016.

partner festivala

MAXX
FILMOFFEL
Nagradni prireditev festivala

lastnine ter da lahko imetnik avtorskih pravic pri neodobreni uporabi njegovega avtorskega dela »uporabi katerega izmed civilnih, kazenskih ali upravnih ukrepov, odvisno od okoliščin kršitve«. V zvezi s kršitvami avtorske in sorodnih pravic lahko po uradni dolžnosti ukrepa tudi Tržni inšpektorat Republike Slovenije (TIRS), ki prav tako izvaja redne preglede pri gospodarskih subjektih.

Ministrstvo za kulturo: »Raziskave o izpadu dobička ne držijo nujno v celoti«

Ministrstvo za kulturo se prav tako postavlja na stran tistih, ki v nelegalnem pretakanju vidijo negativen pojav. »Nezakonito pretakanje filmov s spleta seveda pomeni negativen vpliv, saj se je treba zavedati, da nadomestila za uporabo avtorskega dela predstavljajo oziroma bi morala predstavljati predvsem vir za nadaljnji razvoj sektorja. Razumljivo je torej, da so zlasti veliki kinematografski trgi že sprejeli zakonske ukrepe za preprečevanje zlorab. Pri tem bi morda še opozorili, da nekatere raziskave o izpadu dobička, ki krožijo v javnosti, ne držijo nujno v celoti. Večina takšnih raziskav je namreč narejena na predpostavki, da bi vsakdo, ki pretoči film s spleta, tega tudi videl v kinu ali kupil DVD, BluRay ..., kar pa seveda ne drži.«

Vseeno pa Ministrstvo opozarja na drugo plat problema: »Lahko pa si postavimo vprašanje z drugega zornega kota, in sicer, ali so zanimivi filmi in druga avdiovizualna dela na spletu dostopni tudi na zakonit način in ali avdiovizualne politike dejansko sledijo temu, kako je splet spremenil navade ljudi in njihovo percepcijo filma ter avdiovizualnih vsebin na način, da so ta hitreje dostopna, da se splet prilagaja okusu gledalca in da so dela dosegljiva – vsaj načeloma – kjerkoli. Spletne možnosti dostopa do najrazličnejših vsebin in filmov pa ne omogočajo le lažje in hitreje dostopnosti filmov, temveč vplivajo na ekonomski vidik, preko razmeroma nenadzorovanega oglaševanja. Prav zadnji predlog Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah pomeni določen premik v smeri urejanja področja spletne

dostopnosti avdiovizualnih vsebin, zlasti avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo. Predlog denimo spodbuja čezmejne distribucije evropskih avdiovizualnih del, in sicer s pogojem, da ponudniki teh storitev namenijo vsaj 20 % v svojih katalogih evropskim delom in jim pripišejo ustrezen pomen.«

Glede ukrepov na Ministrstvu opozarjajo, da je vprašanje avtorskih pravic v pristojnosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in da lahko sami zagovarjajo in oblikujejo predvsem posredne ukrepe. »Bi pa v vsakem primeru podprli zakonodajne rešitve pristojnega ministrstva za področje avtorskih pravic, ki bi podrobneje predvidele način nadzora in sankcioniranje nezakonitega pretakanja vsebin.«

Društvo slovenskih režiserjev:

»Slovenci se ne zavedajo, da to ni pravica, temveč kraja«

Klemen Dvornik se je v imenu **Društva slovenskih režiserjev** kot njegov predsednik odločno opredelil proti piratstvu, ki je po njegovem mnenju »uničilo in spremenilo avdiovizualni trg«. Vseeno pa dodaja: »A dokler ni pogojev za legalno gledanje vsebin, je boj proti piratstvu brezzobi tiger. Isto velja za zakonodajo. Zavedamo se, da je takšna pobuda pri gledalcih neprijetna, saj zdaj lahko gledajo filme brezplačno. Pravzaprav je piratsko gledanje filmov in serij zlezlo Slovincem tako pod kožo, da se sploh ne zavedajo več, da to ni njihova pravica, temveč kraja. Zaradi tega ima slovenski film zabeleženo manjšo gledanost skozi legalne distribucijske kanale in ima posledično tudi manj sredstev za nadaljnje ustvarjanje filmov ali serij. Gre za začarani krog, v katerem izgublamo vsi: slovenski film, slovenski ustvarjalci in s tem posledično tudi slovenski gledalci.«

Tako kot zavod AIPA tudi Društvo slovenskih režiserjev rešitev vidi skozi svojo aktivnost v društvu Združenja imetnikov pravic, ki se »bori za čim hitrejšo uvedbo zakonskih sprememb, ki bodo omogočile boj proti piratstvu«.

Art kino mreža Slovenije: »Iz kinodvoran izbranih 60 odstotkov zainteresirane filmske publike«

Nina Ukmar, predsednica **Art kino mreže Slovenije**, pa opozarja na previdnost pri opredeljevanju do negativnih učinkov nelegalnega pretakanja: »Art kino mreža Slovenije vsekakor zagovarja dosledno spoštovanje zakonitosti in legalnih načinov delovanja, tako na kinematografskem kot na vseh ostalih (s kinematografijo povezanih ali pa tudi ne) področjih. Treba pa je poudariti, da je izredno težko oceniti obseg škode, ki ga imamo kinematografi Art kino mreže Slovenije zaradi piratiziranja filmskih vsebin. Gotovo delež potencialnih gledalcev ostaja doma zaradi široke dostopnosti piratskih vsebin, ki v Sloveniji obstajajo kot svojevrstni socialni korektiv, kar pa bi z zelo enostavnimi rešitvami in ob volji zakonodajnih struktur lahko zelo hitro zajezili.«

Razloge za umik gledalcev iz kinodvoran pa je po mnenju Ukmarjeve treba še toliko bolj iskati drugje. »Še večji odstotek gledalcev pred domačimi ekrani ostaja zaradi ignoriranja naših pobud, da je treba kulturo gledanja filmov v kinematografih sistematično spodbujati, jo gojiti in v primeru nekomercialnih vsebin ustrezno sofinancirati, ne le programsko, ampak tudi infrastrukturno. Ukrepi, ki manjkajo že več desetletij, žal prinašajo posledice in bojimo se, da narejene škode ni mogoče popraviti na kratek rok. Ker je na tem področju po osamosvojitvi nastala dvajsetletna 'črna luknja', ki je iz kinodvoran izbrisala več kot 60 odstotkov zainteresirane filmske publike, se nam zdi omenjena renesansa kinematografov prej utopija kot resnično upanje.«

Art kino mreža sicer neposredno ne bo vpletena v rešitev te problematike, vsekakor pa si v organizaciji prizadeva za izboljšanje položaja z drugimi prijemi. »V združenju prikazovalcev kakovostnega in umetniškega filma se tudi glede te zadeve pojavljajo različni predlogi, pa tudi raznolika paleta idej za sistemske rešitve, ki bi ta pereči problem uredile. Medtem pa naša glavna aduta ostajata privlačnost in kakovost kino programa, poleg spremljajočih dogodkov ob filmskih projekcijah, kakovostnih filmsko-vzgojnih programov ter ustvarjanja prijetnih in

dostopnih kinodvoran na celotnem območju Slovenije.«

Cinemia: »Izgube se merijo v milijonih evrov. Podpiramo rešitve po nemškem zgledu«

Ko iz javnih institucij sestopimo v zasebni sektor, natančneje na področje filmskih distributerjev, je tu vsekakor občutiti večjo prizadetost zaradi pojava nelegalnega pretakanja filma. **Sreten Živojinović** iz podjetja **Cinemia** tako pravi: »Kot filmski distributer, ki že 26 let distribuira neodvisne filme v Sloveniji, smo z možnostjo izmenjave filmov preko torrentov zelo prizadeti, saj ljudje večinoma pred slovensko premiero že naložijo nelegalne kopije na računalnike in si jih izmenjujejo. To distributerjem in prikazovalcem povzroča velik izpad dohodka, kar je razvidno iz letnih poročil o obisku v kinodvoranah.«

Krivda po Živojinovićevem mnenju leži na več straneh. »Nejasna je politika ponudnikov spletnih storitev, ki ponujajo tudi VOD usluge, a kljub temu dovoljujejo torrente, ki jim direktno predstavijo nelojalno konkurenco in jih spravljajo ob dobiček. Kljub večkratnim pozivom pa še ni prišlo do nobenega resnega ukrepanja s strani države, ki s tem izgublja pri pobiranju davka. Še bolj čudno pa je, da na eni strani država preko Filmskega centra financira snemanje slovenskih filmov, na drugi pa ni pripravljena napraviti nič za njihovo zaščito pred pirati.«

Izgube so po Živojinovićevem mnenju ogromne. »Izgube, ki jih na tak način utrpijo producenci, prikazovalci in distributerji, se lahko skozi izgubljen dobiček, nepobrane davke, izgube delovnih mest ... merijo v milijonih evrov.« **Cinemia** se zavzema za sprejetje ukrepov, podobnih tistim v Nemčiji. »Rešitve, ki jih je uvedla Nemčija, so zelo učinkovite, ker je storilec izjemno lahko izslediti. Absolutno podpiramo tak način izkoreninjanja piratstva. Prav tako bi bilo smiselno vključiti Zavod AIPA SAZAS in podobna združenja, preko katerih bi avtorji in distributerji s skupnimi močmi pritisnili na politiko, da sprejme ustrezno regulativo.«

Karantanija: »Kreativno delo je razvrednoteno«

Andrej Novak, direktor kinodistribucije in marketinga pri podjetju **Karantanija**, poudarja, da je od leta 2005 sodeloval pri več debatah na to temo in tudi napisal več člankov, »a se je navadno vse končalo zaradi pomanjkanja sredstev in popolne nezainteresiranosti državnih organov, ker jim je v bistvu všeč ideja, da so taki materiali zastoj, saj je to del kruha in iger, za katerega jim ni treba plačati.« Po njegovem mnenju omogočanje nesankcioniranega pretakanja filmov ni prineslo pozitivnih učinkov za družbo. »Nelegalno pretakanje avtorsko zaščitene vsebine žal ni prineslo nobenih pozitivnih posledic. Če želimo, da se bo nekdo večino življenja odrekal mnogim stvarim, da se bo lahko popolnoma posvetil ustvarjanju, mora biti to izjemno delo ustrezno nagrajeno. Če tega dela ne bomo ne cenili ne nagradili, bo posledica odtok vseh teh kreativnih virov v panogo, kjer piratiziranje ni mogoče. Pred 40 leti je bil skoraj vsak mladostnik v kakšnem garažnem bandu. Iz te masovne kvantitete se je rodilo ogromno kvalitetne glasbe, ki jo bo težko v prihodnosti še kdaj doseči v takem obsegu. Ko se današnji mladostniki zavestno preusmerjajo ravno zaradi zavedanja, da je z glasbo nemogoče zaslužiti, je posledica padec kvalitete v glasbi. Enako velja za vse ustvarjalne panoge.«

Novak meni, da danes pozabljamo, na čem sploh temelji izvirno dopuščanje piratstva v spletnem okolju. »Začetna ideja piratiziranja je bila, da bo z večjo dostopnostjo gradiv dobesedno eksplodirala kreativnost, a zgodilo se je ravno nasprotno. Kreativno delo je razvrednoteno. Namesto da bi bili preko plačevanja posredno prisiljeni v izbiro kvalitete, ki bi jo potem cenili, je vsa produkcija postala samoumevna in zanjo ni nihče več pripravljen plačati ali je ceniti. Hkrati ni prišlo do nikakršnega kreativnega preboja. Piratska generacija v 20 letih ne producira nič boljše glasbe ali filmov kot pred začetkom *online* piratstva. Tako danes na odrih dominirajo izvajalci, ki so se kalili v predpiratskih časih. Prav tako ni opazno

boljših filmov. Vse to ima katastrofalne posledice za družbo, ki ne razume, da lahko majhna Slovenija tekmuje zgolj in samo s kreativnim delom in ne more tekmovati s Kitajsko v masovni produkciji. Vse, kar imamo, je destilacija kulture in znanja, ki je razvijala in kreirala Evropo od razsvetljenstva dalje. Če se odrečemo temu, se odrečemo prihodnosti. Zato ne smemo meriti samo nastale škode v samih prihodkih v Sloveniji, ampak v izgubljenih prihodkih iz tujine, kamor bi prodajali domače znanje, če bi razumeli, da nam je odprt cel svet. Žal se ne moremo otresti 'vse zastoj' mentalitete, ki trenutno pokopava Venezuelo.«

Prav zaradi tega tudi pri **Karantaniji** zagovarjajo nemški sistem sankcioniranja, katerega uvedba bi imela zaradi drugačnega kulturnega okolja težave. »To področje se lahko uredi na več načinov. Nemški sistem je ustrezen in deluje, a na žalost v Sloveniji enostavno nismo na tej ravni razumevanja in vrednotenja kreativne industrije, da bi ga lahko uspešno implementirali.«

Continental: »Škoda še ni kritična, rešitev je v 'day&date' distribuciji«

Tudi pri podjetju **Continental** se negativno opredeljujejo do vseh oblik piratstva. V imenu podjetja nam je odgovore posredoval **Seid Ružić**: »Filmsko piratstvo je zagotovo nekaj, česar **Con Film** kot distributer ne more opravičevati in vsekakor menimo, da ta pojav negativno učinkuje na področje filmske distribucije. To se ne dotika samo osebnega udobja v gledanju filmov (zagotovo obstajajo filmi, ki so bili posneti, da se jih gleda na velikem platnu v kinu, ob največjem možnem doživljanju slike in zvoka, nekaj, česar piratski izdelek nikoli ne bo mogel ponuditi), temveč tudi dejstva, da je z manjšim pritokom denarja v svetu kino prikazovalcev prizadeta tudi država, vse to pa do neke mere izhaja tudi iz pomanjkanja močne zakonske regulative na področju piratskih izdelkov. Škoda, ki jo povzroča piratstvo, vsekakor obstaja, a še ni kritična v smislu dramatičnega upada obiskanosti kino prikazovalcev.«

Pri **Continentalu** za razliko od že citiranih distributerjev namesto sankcij

raje zagovarjajo proaktivne rešitve: »Proti piratstvu se je mogoče boriti na več načinov, a najbolj logičen je prav tisti, ki ga Con Film kot filmski distributer izvaja že leta: s spuščanjem filmov v kino distribucijo vzporedno z ZDA oziroma s preostankom sveta, da bi tako imelo tudi kino občinstvo v Sloveniji možnost med prvimi videti najnovejše filmske hite. Govorimo o t. i. *day&date* kino distribuciji oziroma o obliki distribucije, v kateri film začne igrati istega dne (v nekaterih primerih celo nekaj dni prej) kot v ZDA in drugih večjih državah sveta, od koder prihaja tudi največje število piratskih kopij filmov, ki končajo na spletu.«

Kolosej: »Govoriti o negativnem trendu je preuranjeno. Doživetja velikega platna ni mogoče nadomestiti«

Od distributerjev prehajamo h **Koloseju** kot zasebnemu filmskemu prikazovalcu z najdaljšo zgodovino na slovenskem prikazovalskem trgu. Njegov analitik **Klemen Žun** pove, da ostajajo trdno na strani kino izkušnje, ki po njihovem ne izgublja niti veljave niti priljubljenosti. »Vpliv pretakanja filmov s spleta je nadloga z dolgo brado, ki pa je z vse večjo računalniško pismenostjo današnje generacije ter tudi tehnologijo, ki ponuja vsebine 'na dlani' ter kjerkoli in takoj, toliko bolj zaznavna. Merljivih podatkov o tem, da bi ljudje bolj pristajali na gledanje novih filmov na računalniku oziroma na spletu kot v kinematografih, žal za Slovenijo nimamo. Ker povprečni obisk v Sloveniji v zadnjih petih letih še vedno dosega raven povprečnega letnega obiska izpred desetletja ali dveh poprej (to pomeni približno 2,5 milijona obiskovalcev letno), bi bilo preuranjeno govoriti o negativnem trendu. Z nenehnim razvojem in širjenjem tehnologij ter vsebin, ki nam kratijo prosti čas, se kino tudi dandanes sooča s kinu alternativno potrošniško zabavo. Odgovor, ki ga je kino ponudil že v času, ko sta na naša vrata potrkala televizija in video, pa ostaja tudi v digitalni dobi dokaj podoben: doživetja velikega platna doma preprosto ni mogoče nadomestiti, kot tudi ne kvalitetnega prevoda, vrhunskega ozvočenja ter navsezadnje pred- in po-filmskega druženja.«

Kinodvor: »Kazenski ukrepi proti piratstvu ne bi avtomatično pripeljali do porasta obiska v kinih«

Na javni strani ponujanja storitev prikazovanja filmov se medtem v **Kinodvoru** kot največjem slovenskem mestnem kinu do nelegalnega pretakanja ne opredeljujejo izrecno negativno. **Maja Zrim**, koordinatorka in organizatorka kulturnega programa, pravi: »Menimo, da je pretakanje filmov s spleta težko ovrednotiti v okvirih zgolj pozitivnega oziroma negativnega vpliva na obisk v kinematografih oziroma dejavnost prikazovalcev.«

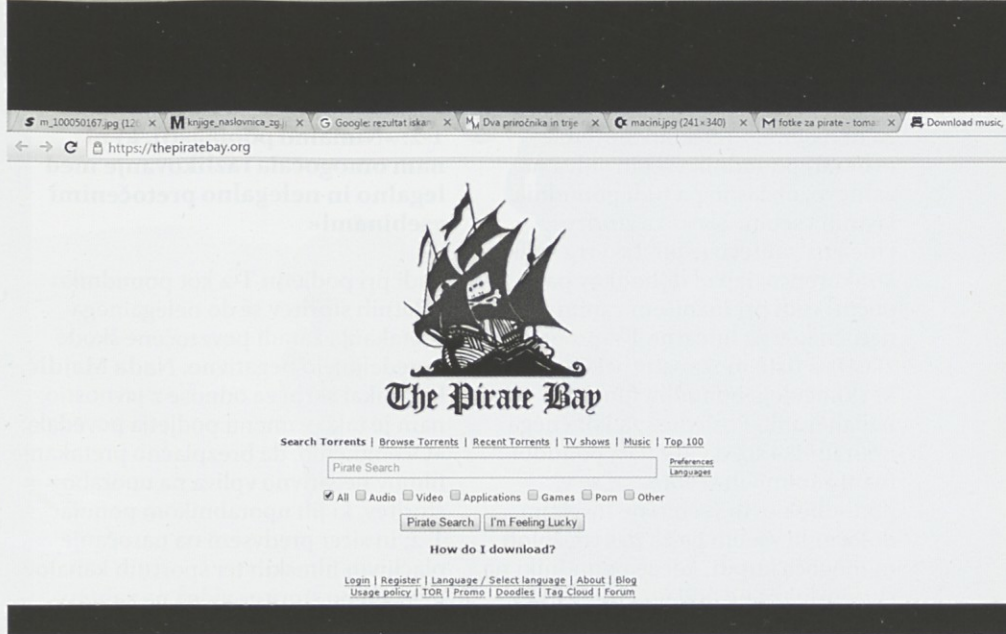
Tudi pri njih se zato bolj usmerjajo v pozitivne ukrepe: »S svojimi prizadevanji stremimo k obuditvi in razvijanju navad obiskovanja kina, pridobivanju novega občinstva in trajnostnemu razvoju sedanega. Kot ustanova, ki promocijo in skrb za filmsko kulturo razume kot prednostni nalogi, se zato osredotočamo predvsem na tiste argumente, ki govorijo v prid nenadomestljivosti filmske izkušnje v kinematografu. Vsekakor menimo, da je potrebna ureditev na področju nezakonitega ravnanja, prepričani pa smo, da bi morala zaradi kompleksnosti področja vsakršna poglobljena analiza temeljiti na več kot zgolj enoznačni povezavi med piratstvom in upadom oziroma rastjo obiska v kinematografih. Nujno bi morala vključevati širše filmsko-kulturne kazalce in razumevanje filma kot

kulturni ter umetniški izraz, ne zgolj kot tržni produkt. Prepričani smo, da zgolj sankcioniranje piratstva ne bi avtomatično pripeljalo do porasta obiska v kinih. Zakonodajna določila bi po našem mnenju morala spodbujati ukrepe proti nezakonitemu pretakanju filmov, ki bi izhajali iz analize razlogov, zakaj se ljudje odločajo za ogled filma prek spletnih platform. Tovrstni ukrepi, za razliko od tistih represivne vrste, obiskovalcem ne bi zgolj preprečevali nezakonitega dostopa do filmov, temveč bi jih tudi spodbujali k ogledu filma v kinodvorani.«

Telekom Slovenije: »V Sloveniji je komunikacijska zasebnost ustavno varovana vrednota«

Tudi med spletnimi ponudniki vprašanje avtorskih pravic jemljejo zelo resno. **Bernarda Boh** iz tamkajšnje službe za odnose z javnostmi pri **Telekomu Slovenije** v imenu podjetja pove: »Za družbo Telekom Slovenije je varovanje avtorskih pravic in tudi drugih pravic intelektualne lastnine velikega pomena. Kot IPTV-operater imamo urejene pravice s številnimi ponudniki TV-programov za velike pravice in z vsemi slovenskimi kolektivnimi organizacijami za male pravice, razen z Združenjem SAZAS, s katerim smo, tako kot ostali operaterji, še v postopku.«

Največji ponudnik spletnih storitev pri nas ima več razlogov, zakaj je piratstvo

za njih ovira. »Telekom Slovenije je hkrati ponudnik vsebin videa na zahtevo, občasno pa tudi ponudnik lastnih vsebin. Zlasti za storitve videa na zahtevo je piratski trg velika konkurenca, izpad dohodkov pa se občuti tudi pri manjšem zanimanju naročnikov za linearne TV-programe, zlasti za tiste možnosti (pakete), ki vključujejo ponudbo filmov in nadaljevanj. Posledice za končnega uporabnika so, da je v naši ponudbi manj zanimivih vsebin, saj se v ponudbo novih vsebin ne investira, določenih vsebin pa za naš trg sploh ni mogoče kupiti, ker se ponudniki na slovenski trg ne podajo. Kot operater in ponudnik storitev videa na zahtevo želimo sicer uporabnikom ponuditi najboljše vsebine.«

Kljub temu da (kot smo videli) marsikateri akter v Sloveniji podpira stroge sankcije po nemškem zgledu, pa pri Telekomu opozarjajo, da zadeva ni tako preprosta. »Na vseh področjih zakonskega urejanja mora zakonodajalec določiti pravo ravnovesje med različnimi interesi in seveda spoštovati tudi ustavna načela. Čeprav bi bili možni ukrepi, ki bi na zahteve imetnikov avtorskih pravic uporabnikom po hitrih postopkih 'onemogočili' dostop do spleta, je treba pri takšnih ukrepih poleg interesov imetnikov pravic spoštovati tudi svoboščine posameznikov (v Republiki Sloveniji je komunikacijska zasebnost ustavno varovana vrednota) in seveda tudi pravice vseh drugih pravnih in fizičnih oseb, ki bi bile s takšnimi ukrepi prizadete oziroma obremenjene. Kot ponudnik vsebin, IPTV-operater in ponudnik vsebin na zahtevo bi si želeli učinkovitih ukrepov za odstranjevanje vsebin in onemogočanje dostopa do spleta tistim uporabnikom, ki uporabljajo vsebine na nezakonit način.«

T-2: »Nimamo pooblastil, ki bi nam omogočala razlikovanje med legalno in nelegalno pretočenimi vsebinami«

Tudi pri podjetju T-2 kot ponudniku spletnih storitev se do nelegalnega pretakanja zaradi povzročene škode opredeljujejo negativno. **Nada Majdič**, ki tamkaj skrbi za odnose z javnostjo, nam je tako v imenu podjetja povedala: »Ocenjujemo, da brezplačno pretakanje filmov negativno vpliva na uporabo storitev, ki jih uporabnikom ponuja T-2, in sicer predvsem na naročanje plačljivih filmskih ter športnih kanalov in uporabo storitev videa na zahtevo. Škodo je težko oceniti, ker se gledalske navade uporabnikov spremenijo, če video vsebine zanje niso več brezplačne.«

Rešitev pri podjetju T-2 vidijo v krepitvi vloge inšpekcijskih služb in sodstva z namenom identifikacije oseb, ki se profitno ali neprofitno ukvarjajo z video piratstvom. Obenem pa svarijo pred pravno oviro, ki stoji na tej poti: »T-2 kot telekomunikacijski operater nudi le storitev prenosa vsebin, legalno ali nelegalno prenesenih, ob uporabi storitve dostopa do spleta. Telekomunikacijski operaterji nimamo pooblastil in ne orodij, ki bi nam dovoljevala ali omogočala različno obravnavo prenesenih video vsebin.«

Združenje imetnikov pravic: »Zagotoviti je treba sistem sledenja in onemogočanja nelegalnih aktivnosti«

Kot je razvidno iz odgovorov zavoda AIPA in Društva slovenskih režiserjev, se zdi, da bodo rešitve v prihodnosti mnogi vse intenzivneje iskali preko **Združenja imetnikov pravic**, ki si prizadeva združiti vse napore v boju proti nelegalnim oblikam uporabe medijskih vsebin. **Saša Lušič**, generalni sekretar združenja, nam je razložil, za kaj pri njihovi organizaciji sploh gre: »Združenje ZIP je nova civilnodružbena platforma za združevanje, sodelovanje

in skupno delovanje vseh imetnikov pravic na področju kulturnih in kreativnih industrij s ciljem spodbujanja in zagotavljanja spoštovanja kreativnosti in avtorskih pravic. Delovna področja Združenja ZIP zajemajo izobraževanje ciljnih skupin in širše javnosti o pravilih in pomenu varstva avtorskih pravic, spodbujanje spoštovanja avtorskih pravic, ugotavljanje kršitev avtorskih pravic na trgu, onemogočanje in preprečevanje kršitev avtorskih pravic, usmerjanje uporabnikov k legalnim vsebinam in vzpostavitev zakonitega sistema trženja avtorskih del.«

V teoriji so ta prizadevanja jasna, kako pa bodo njihove aktivnosti videti v praksi? »V okviru delovanja združenja, ki se nanaša na preprečevanje kršitev in zaščito vsebin, je cilj združenja, da svojim članom zagotovi sistem sledenja in onemogočanja nelegalnih aktivnosti. Trenutno v združenju navezujemo stike z mednarodnimi organizacijami s področja našega delovanja; smo v fazi pridobivanja podatkov in analiz nelegalnih spletnih aktivnosti, pa tudi pridobivanja analiz njihovega vpliva na gospodarstvo v RS in drugje.«

Zaključek: Do dejanskih ukrepov je še daleč

Iz odgovorov je razvidno, da so zaradi piratstva in nelegalnega pretakanja filmov najbolj prizadeti filmski ustvarjalci in zasebni distributerji, medtem ko na nasprotni strani prikazovalci vsaj v naši anketi niso izrazili potrebe po uvedbi odločnejših ukrepov. Ponudnika spletnih storitev medtem opozarjata predvsem na pravne pomisleke glede lastne vloge pri izvajanju teh ukrepov. Glede na to, da so aktivnosti Združenja imetnikov pravic, ki naj bi pokrilo interese na tem področju, še v fazi združevanja, se zdi, da je do konkretnih dejanj na tem področju še daleč, pa tudi da bi utegnili biti pot do doseganja enotnega mnenja v procesu iskanja ustreznih rešitev precej trnova. Vse kaže, da bo Slovenija še kar nekaj časa oaza za brezplačno nelegalno pretakanje filmov s spleta.